

SHOULD AN INDIVIDUAL RECITE קדושה דיוצר

The **ברכה** of **יוצר אור** is unique in that it is the only **ברכה** in Jewish Liturgy that was recited differently when recited by an individual than when it was recited by the **ציבור**. We also find that it was recited differently when recited on weekdays and when it was recited on **שבת**. This anomaly continues today. **יוצר אור** it is still the only **ברכה** that we recite in **תפלה** that we recite one way on **שבת** and another way on weekdays and on **יום טוב**.

The text for the **ברכה** of **יוצר אור** was different for individuals out of concern as to whether an individual should recite the **קדושה** that is present within the **ברכה**. We encountered this issue when several commentators explained the term **אין פורסין על שמע** **פחות מעשרה** as a reference to the fact that the presence of ten men was necessary in order to recite **קדושה דיוצר**.

For those who held that an individual must skip **קדושה דיוצר**, what was the text of the **ברכה**? **רבי סעדיה גאון** provides in his **סידור** a version of the text:

ברוך אתה ה' אלקינו מלך העולם יוצר אור ובורא חושך עושה שלום ובורא את הכל. המאיר לארץ ולדרין עליה ברחמים רבים וטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית. ברוך אתה ה' יוצר המאורות.

The **טור** presents us with a different version of the text that an individual would recite and then provides us with a clue as to when **פוסקים** starting moving towards allowing individuals to recite **קדושה דיוצר**.

טור א"ח סימן נט'—**וקדושה שביוצר כתב הרמב"ם ז"ל שאין היחיד אומר אותה וכן כתב רב נטרונאי אלא אומר עונים באימה ואומרים ביראה קדוש וברוך. וא"א הרא"ש ז"ל כתב שיחיד יכול לומר שאינו בא עתה לקדש אלא סיפור דברים היאך המלאכים מקדשים ולא דמי לקדושה שבתפלה שאומר נעריצך, שאותה ודאי אינה בפחות מ'. והכי איתא במסכת סופרים קדושה שביוצר אור ושבסדר קדושה יחיד אומר אותה שאינה אלא סיפור דברים.**

Despite the passage of time, the issue is still of concern even today. Let us begin our review of Rabbinical literature with the opinion of the **בית יוסף**:

אורח חיים סימן נט'—**קדושה שביוצר כתב הרמב"ם שאין היחיד אומר אותה. כן כתב בפ"ז מהלכות תפלה (הי"ז) וזה לשונו סדר תפלות כך הוא וכו' וקורא אח"כ שמע ומברך לפניה ולאחריה ומדלג קדושה מן הברכה ראשונה שלפניה שאין היחיד אומר קדושה. וכתוב בתשובת הרשב"א (ח"א סי' ז) שבתשובה כתב ואמר שקדושה שביוצר יחיד אומר אותה.**

וגם רבינו ירוחם (נ"ג ח"ב כד ע"ד) ורבינו הגדול מהר"י אבוהב ז"ל כתבו שבנו של הרמב"ם העיד על אביו ז"ל שכתב בכתב ידו בתשובה אחת (מהד' בלאו סי' שיג) שהיחיד יכול לאומרה שאע"פ שכתב במדע (הל' תפלה שם) שאין היחיד יכול לאומרה אחר כך חזר בו ותפס שיטת הרא"ש ע"כ. והכלבו (סי' ח) כתב שמאחר שבתשובה כתב הפך ממה שכתב בחיבור נראה שסובר שהוא הלכה ואין מורין כן. ובארחות חיים (הל' קדושה מיושב אות א) כתוב שבנו של הרמב"ם העיד על אביו שחזר בו הלכה למעשה ועל זה אנו סומכים, עד כאן לשונו. וא"א ז"ל כתב שיחיד יכול לאומרה שאינו בא עתה לקדש וכו'. כן כתב בפרק הקורא את המגילה עומד (סו"ס ז) ובפרק מי שמתו (סו"ס יח). ותלמידי ה"ר יונה כתבו בפרק מי שמתו (יג. ד"ה ונקדשתי) ולענין קדושה של ברכת יוצר וקדושה של ובא לציון אם צריך עשרה אם לאו, נחלקו בו המפרשים; יש אומרים דבכלל דבר שבקדושה הוי ואין אומרים אותו בפחות מעשרה. אבל רבני צרפת ומקצת הגאונים אומרים שמותר היחיד לאמרו דלא הוי בכלל דבר שבקדושה אלא נקדישך שאנחנו מקדישין אותו ובכיוצא בזה אמרו שאין לנו לעשותו בפחות מעשרה אבל קדושה של יוצר שאין אנו מקדישין אותו אלא מזכירין הקדושה שאומרים לו משרתיו, מותר ביחיד דאינו אלא כמו סיפור. וכן ג"כ ובא לציון כיון שאינו אלא פסוקים בעלמא שאנו אומרים אותם אין בכך כלום ולזה נוטה דעת מורי הרב עכ"ל... אבל בספר הזוהר כתוב שאין היחיד אומר קדושת יוצר ואפילו קדושת ובא לציון שבלשון הקדש אין היחיד אומר אותה וזה לשונו בפרשת תרומה (קלב:). . . ואע"פ שהעולם נהגו לומר קדושת יוצר ביחיד נראה לעניות דעתי שמאחר שאין דבר זה מפורש בתלמוד יש לנו לתפוס כדברי הזוהר.

The following is the position of the רמ"א and the שולחן ערוך:

אורח חיים סימן נט' סעיף ג'—י"א שהקדושה שביוצר, יחיד אומרה, לפי שאינה אלא סיפור דברים. וי"א שיחיד מדלגה, ואינה נאמרת אלא בציבור. ויש לחוש לדבריהם וליזהר שיחיד יאמרנה בניגון וטעמים כקורא בתורה. הגה: וכבר פשט המנהג כסברא ראשונה, ויחיד אומר אותה. וכשעונין קדושה זאת אומרים אותה בקול רם.

The משנה ברורה echoes the concerns שולחן ערוך when he states the following:

סימן נט' ס"ק י"א—פשט המנהג וכו' — ובביאור הגר"א הסכים להלכה לדעה האחרונה. ולפי שאין לזוז מהמנהג נכון להדר אם אומר ביחיד לאמר בניגון וטעמים כקורא פסוקים וכ"כ הפמ"ג בשם הלבוש שטוב להדר בזה.

The lesson for us is twofold: when we recite קדושה דביוצר without a מנין, we should have in mind that it is סיפור דברים. The best way to recite it under those circumstances is בניגון וטעמים (the tune for Torah reading). Likewise, when we recite קדושה דיוצר with a מנין, we should have in mind that it is a form of קדושה which requires a מנין. We should respond to the חזן as the רמ"א explains: בקול רם.

TRANSLATION OF SOURCES

טור א"ה סימן נט'-Concerning the Kedushah that is found in the Yotzair Bracha, the Rambam wrote that an individual should not recite it. So too wrote Rabbi Natroni that an individual only recites the words: Onim B'Aima and V'Omrim B'Yirah Kadosh Oo'Baruch. The Rosh wrote that an individual may recite Kedushah in the Bracha of Yotzair because the individual understands that he may not sanctify G-d's name while praying alone but he can relate in narrative form how the angels sanctify G-d's name. Moreover what the individual says is missing the invitation that opens the Kedushah in Shmona Esrei; i.e. Na'Aritzcha which can only be recited when ten men are present. There is also proof from Masechet Sofrim where it is written that an individual may recite the Kedushah that is found in the Bracha of Yotzair and in Oo'Vah L'Tzion because in both prayers the individual is reciting the Kedushah in narrative form.

בית יוסף אורה היים סימן נט'- Concerning the Kedushah that is found in the Yotzair Bracha, the Rambam wrote that an individual should not recite it. That is what the Rambam wrote in Chapter 7, Halacha 17 of the Hilchot of Tefila. This is what he writes: The order of the Tephilot is as follows etc. and then the individual recites Kriyat Shma, recites the Brachot before and after Kriyat Shma and he omits the Kedushah from the first Bracha before Kriyat Shma because it is inappropriate for an individual to recite Kedushah. It is written in the Responsa of the Rashba that an individual may recite the Kedushah in the Yotzair Bracha. Rabbenu Yerucham agrees with the Rashba. The great Rabbi Mahari Abuhav wrote that the son of the Rambam gave witness that his father wrote in his own handwriting in a Response that an individual may recite the Kedushah in the Bracha of Yotzair despite the fact that the Rambam had stated explicitly that an individual may not do so. Apparently, the Rambam changed his opinion and accepted the holding of the Rashba. The KolBo wrote that since the Rambam changed his opinion in a Response from what he had previously written, one might think that one can follow that opinion, but we do not base our conduct on that kind of evidence. What is stronger evidence is that in the book Orchot Chaim, it is also written that the son of the Rambam gave witness that the Rambam changed his opinion. On that evidence one can rely. The Rosh wrote that an individual may recite the Kedushah because the individual's intention is not to sanctify G-d's name. That is what he wrote in the chapter entitled: HaKoraih Et HaMegilah Omaid and in the chapter entitled: Mi Sh'Maisu. The students of Rabbi Yonah wrote in the chapter entitled: Mi Sh'Maisu: concerning the Kedushah found in the Yotzair Bracha and in OO'Vah L'Tzion, whether it can only be recited in the presence of ten men, the commentators disagree. There are those who hold that because it is a means of sanctifying G-d's name, it can only be recited in the presence of ten men. But the Rabbis who reside in France and a small group of Gaonim hold that an individual may recite the Kedushah because the only type of matters that are considered as being recited in order to sanctify G-d's name are

those matters that begin with an invitation such as the word: “Nakdishach” that are an indication that one is beginning to recite words meant to sanctify G-d’s name. As to those matters that begin with an invitation, one may not recite them without the presence of ten men. But the Kedushah found in the Bracha of Yotzair and the Kedushah found in Oo’Vah L’Tzion which do not have as their purpose the sanctification of G-d’s name but instead their purpose is to be a narrative as to how the angels sanctify G-d’s name, this an individual may recite. The same rule would apply to the Kedushah in Oo’Vah L’Tzion. Because one is merely reading verses from Tanach, it is not a problem for an individual to recite it. This is the opinion to which my teacher is leaning towards accepting. But in the Zohar, it is clearly written that an individual should not recite the Kedushah in Yotzair and not the Kedushah in Oo’Vah L’Tzion even though the individual is reciting the words in Aramaic and not in Hebrew. In conclusion, although the majority of the Torah world has accepted the opinion that an individual may recite the Kedushah in the Yotzair Bracha, it appears to me that since the Talmud does not explicitly tell us that an individual may recite the Kedushah, we should follow the opinion of the Zohar¹.

שולחן ערוך אורח חיים סימן נט' סעיף ג' - There are those who hold that the Kedushah which is part of the Yotzair Bracha an individual may recite because it is a narrative. Then there are those who hold that an individual should omit that Kedushah because it should only be recited in the presence of ten men. Those who hold that the Kedushah be omitted by an individual have a valid concern. It is best that when an individual recites that Kedushah that he recite it with the tune of Torah reading so that it appears that he is studying the verses. Ramah: The custom that an individual recite the Kedushah in the Bracha of Yotzair has already spread to most communities. An individual may recite this Kedushah. In the presence of ten men, when the congregation answers in this Kedushah, the congregation should answer in a loud voice.

משנה ברורה סימן נט' ס"ק יא' - פשט המנהג וכו' - The Vilna Gaon agreed with the last opinion, that an individual may recite the Kedushah that is within the Bracha of Yotzair. Although one should not deviate from the custom that has been established, one can conduct himself in a superior way by reciting the words with the tune of Torah reading like someone studying Torah. So wrote the Pri Migadim in the name of the Levush that it is better if one conducted himself in the superior way.

---

1. By the בית יוסף mentioning that the Talmud does not rule on this issue but that the Zohar did, the בית יוסף put both books on the same level of authority. The בית יוסף could do so only because he believed that the Zohar was written at the same time that the Talmud was written. Would the בית יוסף have kept the same opinion if he knew that the Zohar was written in the centuries just before his lifetime?